

UDK: 050.432:330.1

doi: 10.5937/ekonhor1703159P

UVODNIK

Uz kontinuirana nastojanja Uredništva Časopisa usmerena na unapređivanje kvaliteta objavljenih priloga i povećavanje vidljivosti Časopisa njegovim uključivanjem u svetski referentne baze naučnih časopisa: EconLit, EBSCO, DOAJ, Cabell's Directories, ProQuest ABI/INFORM, Ulrich's Web, posebno - u vezi sa otvorenosću Časopisa za naučno validne priloge iz inostranstva - ukazujemo na to da je u Volumenu 19 Godište 2017 *Ekonomskih horizonata*, nakon dvostruko anonimnog recenziranja i revizije rukopisa, publikovano pet naučnih članaka autora iz inostranstva (India, FYR of Macedonia, Canada, Vietnam, Nigeria), što je 33,33% od ukupnog broja objavljenih naučnih članaka u Časopisu, u 2017.

Avgusta ove godine, preminuo je *Thomas L. Saaty* (1926-2017), znameniti profesor na the University of Pittsburgh, USA, član the National Academy of Engineering, USA, tvorac naučno i praktično relevantnog instrumentarijuma odlučivanja Analytic Hierarchy Process (Analitički hijerarhijski proces) i Analytic Network Process (Analitički mrežni proces). Profesor Thomas L. Saaty je svojim autentičnim, svetski priznatim naučnim doprinosima posebno u Operacionim istraživanjima zadužio akademsku zajednicu, a kao višegodišnji član Međunarodnog uređivačkog odbora *Ekonomskih horizonata*, i publikovanjem autorskog rada (Saaty, T. L. (2010). Economic Forecasting with Tangible and Intangible Criteria: The Analytic Hierarchy Process of Measurement and its Validation. *Economic Horizons*, 12(1), 5-45) neposredno je i značajno doprineo unapređivanju kvaliteta i renomea našeg Časopisa. Uz zahvalnost, pamtimo ga s poštovanjem.

Uz nekrolog autora *Predraga Mimovića*, posvećenog profesoru Thomas L. Saaty-ju, Sveska 3 Volumen 19

Godište 2017 naučnog časopisa *Ekonomski horizonti* sadrži jedan originalni naučni i tri pregledna članka, prethodno saopštenje, Predmetni indeks naučnih članaka publikovanih u Časopisu, u 2017, i Pregled autora i naslova svih priloga objavljenih u *Ekonomskim horizontima*, u 2017.

Polazeći od načelnog stava da je dobro osmišljena fiskalna politika neophodna za stabilizovanje ekonomskog ciklusa i pokretanje održivog rasta, *Nguyen Thi Nguyet* istražuje relevantna dejstva instrumenata fiskalne politike na ekonomski rast Vijetnama, na nivou pokrajina, u razdoblju 2006-2015, čime se premošćava jaz u istraživanjima, uglavnom fokusiranim na nacionalni nivo. Eksplicitno se ukazuje na važnost raspolaganja odgovarajućim teorijskim okvirom, i identifikuju ograničenja ranijih istraživanja, i načini njihovog unapređivanja. Oslanjajući se na određeni model ekonomskog rasta, u empirijskom istraživanju je primenjena deskriptivna statistika fiskalnih varijabli, prosta i višestruka regresija, metodi fiksnih i slučajnih efekata. Dobijeni rezultati potvrđuju hipotezu da fiskalna politika u Vijetnamu podržava pokrajinski ekonomski rast. Kao bitna za buduća istraživanja izdvajaju se uključivanje drugih kontrolnih varijabli, poput novčane mase, kretanja kredita, ukupnog kapitala, i produžavanje posmatranog vremenskog intervala, s ciljem upoređivanja fiskalnih politika iz različitih vremenskih intervala.

U okviru istraživanja relevantnih pitanja koja se tiču penzionih prevara, načina strategijskog upravljanja penzionim fondovima, i mogućeg smanjivanja odnosnih prevara s ciljem garantovanja održive penzione sheme u Nigeriji, *Amaka E. Agbata*, *Chizoba M. Ekwueme* i *Edirin Jeroh* postavljaju i testiraju tri hipoteze, koristeći odgovarajuće modele višestruke regresione analize, uz pomoć the Minitab version 17. Rezultati istraživanja su pokazali da uprkos Zakonu o penzionoj reformi (Pension Reform Act) penzione

* Korespondencija: S. P. Petrović, Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu, Đ. Pucara 3, 34000 Kragujevac, Republika Srbija; e-mail: pslavica@kg.ac.rs

prevare nisu značajno smanjene, a akumulirana sredstva iz penzionih fondova nisu adekvatno diverzifikovana na profitabilne investicije.

Oslanjajući se na tvrdnju da poboljšanje performansi lanca snabdevanja rezultira, načelno, povećanjem efektivnosti poslovanja preduzeća integrisanih u lanac snabdevanja i celog lanca snabdevanja, *Danijela Tadić* i *Aleksandar Dorđević* razvijaju model za ocenu i rangiranje preduzeća koja su uključena u lanac snabdevanja, zasnovan na fazi brojevima tipa-2 i TOPSIS metodu. Shodno odgovarajućem modeliranju neizvesnosti i modifikaciji konvencionalnog TOPSIS metoda, razvijeni model je fleksibilan u smislu promene broja performansi, njihovih važnosti i vrednosti, te stoga može biti primenjen za rešavanje sličnih problema u različitim industrijskim granama. Predloženi model je testiran na primeru lanca snabdevanja automobilske industrije u Centralnoj Srbiji.

Nakon prezentiranja ključnih određenja nekih determinističkih metoda rezervacije šteta (Metod lančanih lestvica, Metodi zasnovani na stopi šteta, Metod prosečnog troška, Bornhutter-Ferguson-ov metod, Stanard-Buhlmann-ov metod) i Metodologije obračunavanja rezervisanih šteta Narodne banke Republike Srbije, *Zlata Đurić* i *Bojana Maračić*, na podacima poslovanja jednog osiguravajućeg društva u Republici Srbiji (RS), u jednoj liniji poslovanja, primenjuju različite, u praksi najčešće korišćene determinističke metode procene tehničkih rezervi, s ciljem određivanja razmera odstupanja projektovanih iznosa od stvarne realizacije šteta. Uz to, razmatrana je aktuarska praksa neživotnih osiguravajućih društava koja posluju na teritoriji RS, s ciljem otkrivanja razlika u primenjenoj metodologiji.

Označavajući geotehnologiju kao jednu od najbrže rastućih tehnologija u savremenim uslovima, *Vladimir Senić* razmatra neke od relevantnih dimenzija analitičkog potencijala koji geografski informacioni sistemi (GIS) imaju u pružanju i unapređivanju različitih usluga od javnog interesa. Prezentirani su primeri dobre prakse u oblasti zdravstvenog sistema, održavanju javnog reda i mira, spasilačkih službi i javne uprave. Zaključeno je da "analitička komponenta GIS-a omogućava donosiocima odluka da znatno racionalnije upravljaju često limitiranim raspoloživim sredstvima, pritom pružajući viši stepen kvaliteta usluga građanima kao krajnjim korisnicima".

U ime Uredništva Časopisa i u svoje ime zahvaljujem, pre svega, autorima priloga objavljenim u ovoj Svesci Časopisa. Istovremeno, posebnu zahvalnost dugujemo recenzentima na uloženom trudu i konstruktivnim i kritičkim komentarima, i uputstvima autorima podnetih rukopisa.

Uz detaljan Predmetni indeks naučnih članaka publikovanih u Časopisu, u 2017, ova Sveska sadrži Pregled autora i naslova svih priloga objavljenih u *Ekonomskim horizontima*, u 2017.

Naučnu javnost informišemo da je - od Sveske 3 Volumen 19 Godište 2017 - član Međunarodnog uređivačkog odbora *Ekonomskih horizonata* i profesor *Tomasz Rojek*, Cracow University of Economics, Faculty of Management, Cracow, Poland.

Uz prethodno, i informacija da Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije učestvuje u sufinansiranju izdavanja naučnog časopisa *Ekonomski horizonti* - Rešenje broj 451-03-381/2017-14-2, ođ 28. septembra 2017.

Glavni i odgovorni urednik
Slavica P. Petrović

Slavica P. Petrović je redovni profesor na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu, u penziji od 01. oktobra 2016. Doktorirala je u oblasti poslovne ekonomije i menadžmenta, na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Ključne oblasti njenog naučnog interesovanja i rada su sistemsko mišljenje, sistemske metodologije strukturiranja upravljačkih problemskih situacija, *soft* i kritički *Management Science*, metodologija naučnog istraživanja.